

AZ ADATOK SZEREPE A BETEGBIZTONSÁG FEJLESZTÉSÉBEN

2023. SZEPTEMBER 19.

DR. SAFADI HELÉNA, DR. BELICZA ÉVA

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM

BETEGBIZTONSÁG – NEMKÍVÁNATOS ESEMÉNYEK ELKERÜLÉSE

- Nyomási fekély
- Betegesés
- Beteg-, leletcsere
- Tűszúrásos sérülések
- Elkóborlás
- Dolgozók bántalmazása
- Stb.

Adat

nóves
JELENTÉSI
RENDSZER

Önkéntes és anonim
Egyedi és csoportos tanulás

BETEGBIZTONSÁG – NEMKÍVÁNATOS ESEMÉNYEK ELKERÜLÉSE

- Kórházi szerzett húgyúti infekció
- Lélegeztetéssel összefüggő pneumonia
- Érkatéter asszociált fertőzések
- Műtéti sebfertőzés
- Gyógyszerelési hibák

Adat

NN(GY)K

Surveillance jelentések

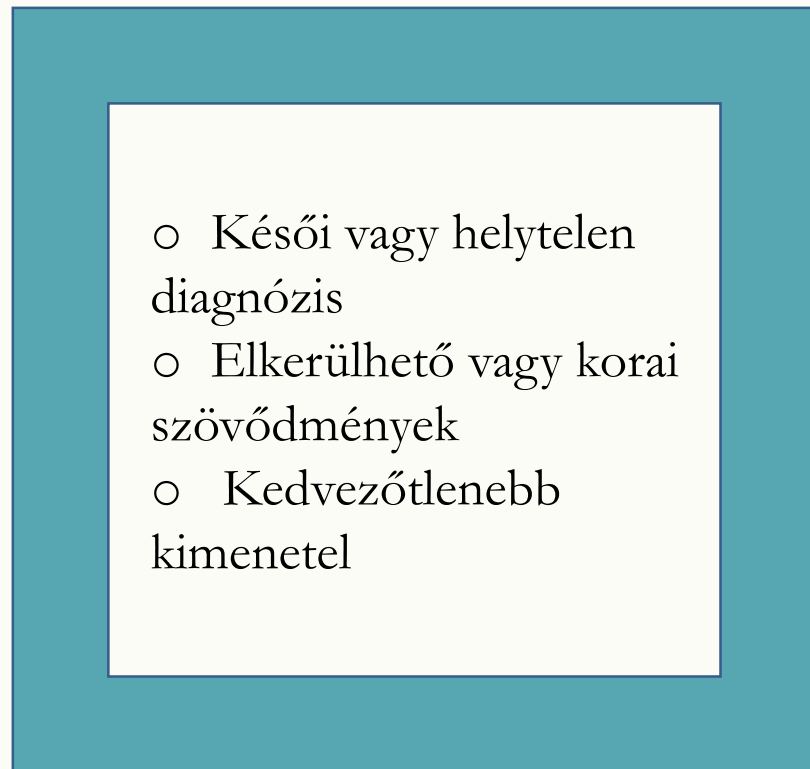
Kötelező

Validitásbeli kérdések

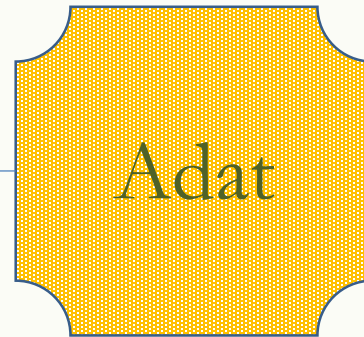
Körütekintést igényel

Farmakovigilancia jelentések

BETEGBIZTONSÁG – NEMKÍVÁNATOS ESEMÉNYEK ELKERÜLÉSE

?

?

NEAK adatbázis

- Alapellátás
- Járóbeteg-ellátás
- Fekvőbeteg-ellátás
- Kiváltott gyógyszerek

2010-2021

{ DIABÉTESZ }

A VISZONYÍTÁSI ALAP

Klinikai szakmai irányelv

Emberi Erőforrások Minisztériuma – Egészségügyért Felelős Államtitkárság EGÉSZSÉGÜGYI SZAKMAI KOLLÉGIUM

Egészségügyi szakmai irányelv

A diabetes mellitus kórismézéséről, a cukorbetegség antihyperglykaemiás kezeléséről és gondozásáról felnőttkorban

Típusa: Klinikai egészségügyi szakmai irányelv

Azonosító: 002.029

Megjelenés dátuma: 2020. július 16.

Érvényesség: 2024. május 15.

Kiadja: Emberi Erőforrások Minisztériuma – Egészségügyért Felelős Államtitkárság

Megjelenés helye:

Nyomtatott verzió: Egészségügyi Közlöny, LXX. évf. 12. szám (2020. július 16.) 1759–1856. old.

Elektronikus elérhetőség: <https://kollegium.aeek.hu>

SZÜKSÉGES ADATOK

Kor
Nem
Állampolgárság
Földrajzi elhelyezkedés
Egyedi azonosító
A diabétesz, a társbetegségek és a szövődmények diagnózisai dátum szerint
Hozzájáruló tényezők (pl. dohányzás, étrend, fizikai aktivitás, alkohol fogyasztás, testsúly stb.)
Ellátás igénybevételi adatai
Beavatkozások, tesztek, vizsgálatok, a diabéteszhez, társbetegségekhez, ill. szövődményekhez kapcsolódó kontroll vizsgálatok dátum, ellátási szint és szakterület szerint
A diagnosztikai vizsgálatok eredményei
Terápiák (szájon át és egyéb módon alkalmazott gyógyszerek) dózis, alkalmazási gyakoriság szerint

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ ADATOK

Kor
Nem
Állampolgárság
Földrajzi elhelyezkedés
Egyedi azonosító
A diabétesz, a társbetegségek és a szövődmények diagnózisai dátum szerint – időnként bizonytalan
-
Ellátás igénybevételi adatai
Beavatkozások, tesztek, vizsgálatok, a diabéteszhez, társbetegségekhez, ill. szövődményekhez kapcsolódó kontroll vizsgálatok dátum, ellátási szint és szakterület szerint – nem mindig specifikus
-
Terápiák (szájon át és egyéb módon alkalmazott gyógyszerek) dózis, alkalmazási gyakoriság szerint

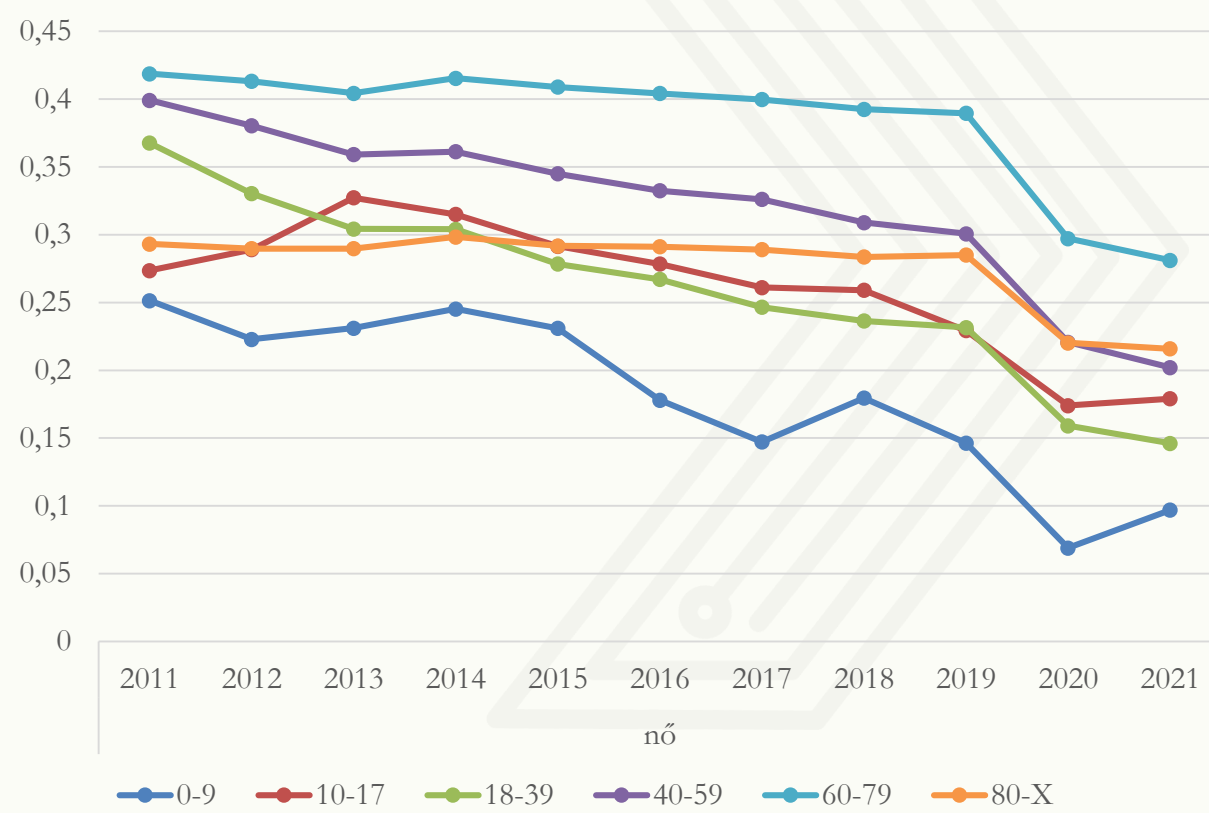
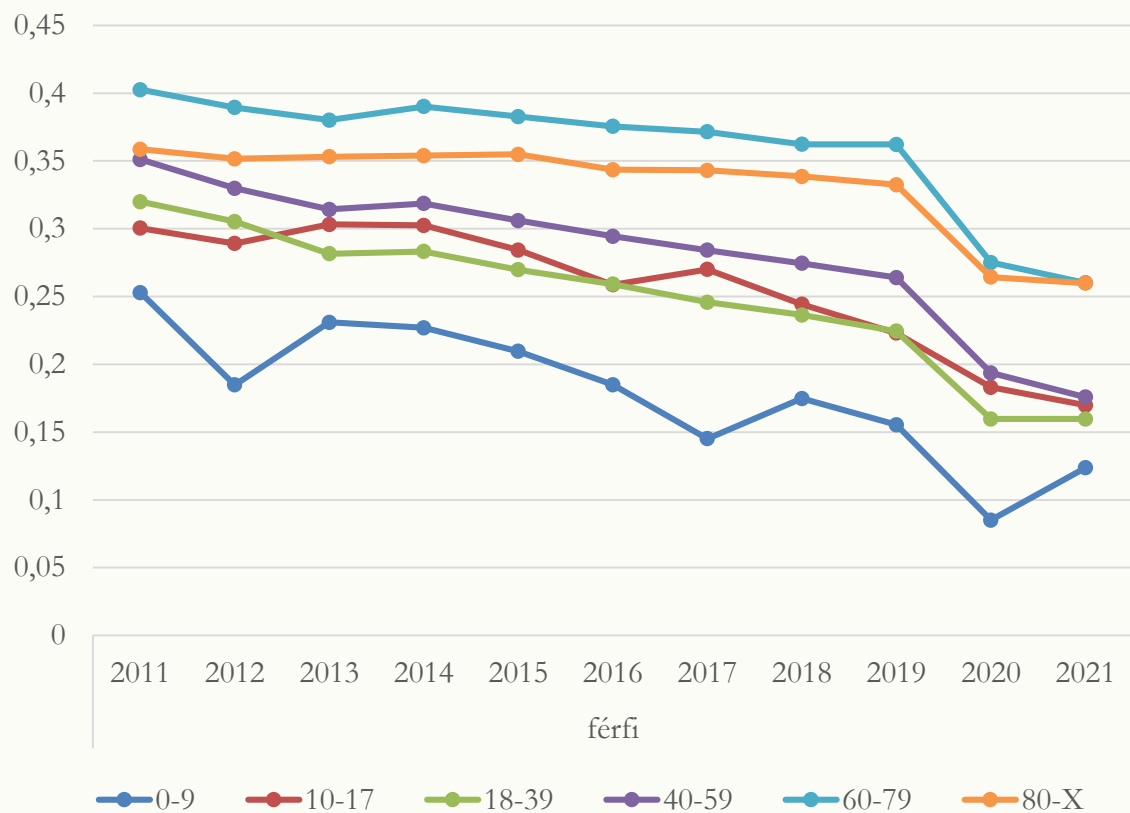
AMIT VIZSGÁLNI TUDTUNK

Ellátások igénybevétele (a gondozási folyamat megfelelősége a kedvezőbb terápiás kimenetel, ill. a szövődmények elkerülése, korai felismerése érdekében)

1. **Éves szemészeti vizsgálaton részt vett diabéteszes betegek aránya**
2. Azon diabéteszes betegek aránya, akik részt vettek éves
 - HbA1c
 - Éhomi és posztprandriális vércukor
 - Vércsír (koleszterin, HDL-koleszterin, LDL-koleszterin, triglicerid)
 - Vesefunkció (kreatinin, GFR)
 - Vizelet (vizelet cukor, aceton, üledék, tenyésztés, microalbuminuria) vizsgálaton
3. Éves diabetológiai vizsgálaton részt vett diabéteszes betegek aránya
4. Egyéb specifikus ellátások esetén (neurológia, kardiológia, nefrológia, angiológia stb.): van-e szignifikáns különbség az ellátások igénybevételében a diabéteszes és a kontroll csoport között?
5. A fenti pontok alcsoport elemzése
 - kor
 - nem
 - földrajzi elhelyezkedés
 - antidiabetikum
 - meghatározott társbetegségek és szövődmények szerint

ÉVES SZEMÉSZETI VIZSGÁLATON RÉSZT VETT DIABÉTESZES BETEGEK ARÁNYA

KORCSOPORTOK ÉS NEMEK SZERINT AZ ELSŐ ANTIDIABETIKUM KIVÁLTÁSÁT KÖVETŐ ÉVBEN

AMIT VIZSGÁLNI TUDTUNK

Szövődményráták

1. Van-e szignifikáns különbség a szövődmények prevalenciájában a diabéteszes és a kontroll csoport között?
 - AMI
 - Stroke
 - Alsó végtagi amputáció
 - Vakság, előrehaladott szemészeti szövődmények
 - Perifériás neuropátia
 - Krónikus vesebetegség
 - **Daganatos betegségek**
2. A fentiek alcsoport elemzése
 - **kor**
 - **nem**
 - földrajzi elhelyezkedés
 - antidiabetikum
 - ellátás igénybevétele
 - **kezdő időpont szerint**

A DIABÉTESZ ÉS A DAGANATOS BETEGSÉGEK KAPCSOLATA – ORSZÁGOS RETROSPEKTÍV KOHORSZ VIZSGÁLAT

DIABÉTESZ CSOPORT

- Magyar állampolgárság
- Érvényes TAJ szám
- Legalább 40 legfeljebb 90 éves kor 2014-ben
- Legalább egyszer kiváltott antidiabetikum (ATC: A10A, A10B)
- Az első kiváltás 2014-ben vagy 2015-ben
- Nincs semmiféle terhességi vagy szülészeti (BNO „O” and Z31*-Z37*) illetve policisztás ovárium kód BNO10: E2820)

KONTROLL CSOPORT

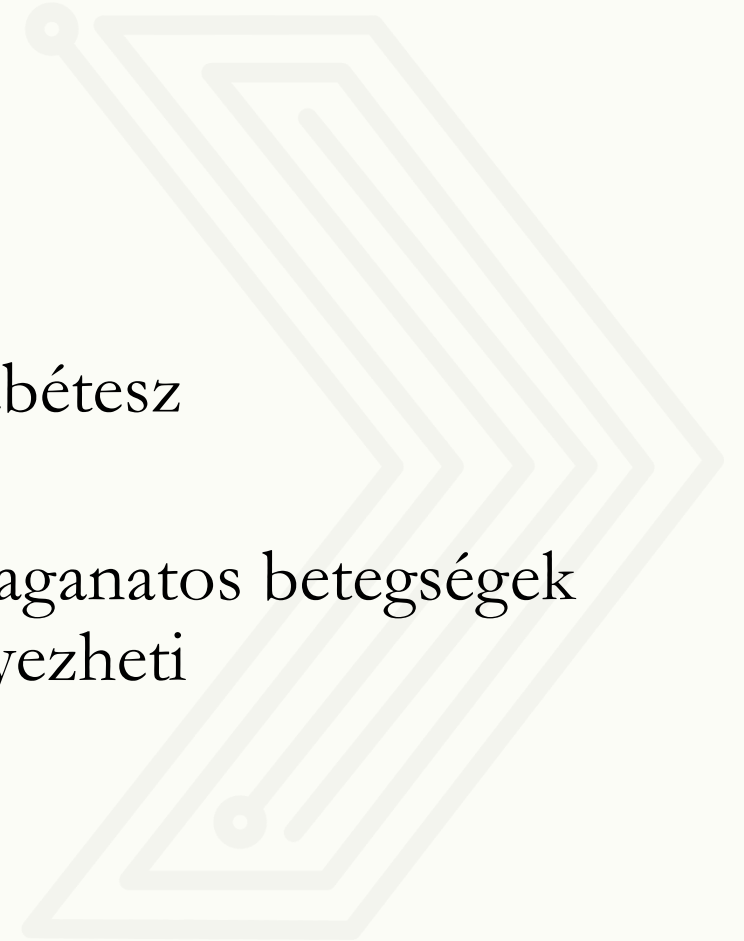
- Magyar állampolgárság
- Érvényes TAJ szám
- Legalább 40 legfeljebb 90 éves kor 2014-ben
- Nincs semmiféle terhességi vagy szülészeti (BNO „O” and Z31*-Z37*) illetve policisztás ovárium kód BNO10: E2820)

A DIABÉTESZ ÉS A DAGANATOS BETEGSÉGEK KAPCSOLATA – ORSZÁGOS RETROSPEKTÍV KOHORSZ VIZSGÁLAT

- Diabéteszes csoport: 86 537 személy és kontroll csoport: 3 595 237 személy
- A daganatos betegségek BNO kód alapján kerültek azonosításra (C*), a kezdő időpont a C* kód első megjelenésének dátuma
- A daganatos betegség megjelenéséig eltelt időt a diabéteszes csoportban az első antidiabetikum kiváltásától, a kontroll csoportban pedig 2014. január 1-től számoltuk az egyén haláláig vagy a tanulmány idejének végéig, azaz 2021. december 31-éig
- Az elemzést IBM SPSS 27.0 és IBM SPSS 28.0 programokkal végeztük

NÉHÁNY LEHETSÉGES AJÁNLÁS A DIABÉTESZ-ELLÁTÁS MINŐSÉGFEJLESZTÉSÉRE

- A diabéteszes egyének szűrése korábbi életkorban
- A diabéteszes egyének gyakoribb szűrése
- A leggyakoribb daganatos betegségek szűrése a diabétesz jelentkezésekor
- A prediabétesz szűrése mind a diabétesz, mind a daganatos betegségek megelőzését vagy késleltetett kialakulását eredményezheti

HASZNÁLHATÓK-E A NAGY, ALAPVETŐEN IGÉNYBEVÉTELI ADATOK A BETEGBIZTONSÁG FEJLESZTÉSÉRE?

- Nagy elemszámú vizsgálatok elvégzésére ad lehetőséget, mely magasabb szintű evidenciát eredményezhet
- Korábban kevésbé ismert összefüggésekre világíthat rá, illetve erősíthet meg (pl. diabétesz és daganatos betegségek kapcsolata)
- Az adott országra specifikus összefüggésekre, erősségekre és gyengeségekre mutathat rá, melyek célzott fejlesztéseket tesznek lehetővé
- De ezen bőven túlmutat a lehetséges felhasználhatóságuk:
 - Demográfiai felmérésekre ad lehetőséget
 - Strukturált adatok esetén a klinikai eredmények alapján történő elemzések is megvalósíthatóak lennének
 - Körültekintően megtervezve az egyes betegségek regiszterei is előállíthatóak volnának a rendszeres adatszolgáltatás keretein belül (pl. az EESZT által)

Köszönöm a figyelmet!

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROGRAM